

Modeling Family Cohesion and Adaptability Based on Interpersonal Cognitive Distortions and Emotion Regulation Difficulties with the Mediation of Conflict Resolution Styles in Conflicted Couples

1. Roodabeh Hooshmandi^{ID}*: Assistant Professor, Counseling Department, Faculty of Social Sciences and Humanities, Research Sciences Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

2. Fatemeh Shabaniyan^{ID}: Master's Degree, Clinical Psychology, Research Sciences Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

*Corresponding Author's Email Address: Roodabeh.hshmnd64@gmail.com

Received: 07 April 2024

Revised: 07 June 2024

Accepted: 15 June 2024

Published: 21 June 2024

Copyright: © 2024 by the authors.

Published under the terms and conditions of Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0) License.

Abstract:

Objective: The aim of the present study was to model family cohesion and adaptability based on interpersonal cognitive distortions and emotion regulation difficulties with the mediation of conflict resolution styles in conflicted couples.

Methods and Materials: The research was applied in terms of its objective and employed a quantitative-descriptive method of data collection using a correlational approach based on the structural equation modeling (SEM) method. The statistical population included married men and women who referred to counseling and psychology centers in districts 1 to 5 of Tehran city in 2023. A non-random convenience sampling method was used, and a total of 368 individuals were selected. Data were collected using the Family Adaptability and Cohesion Evaluation Scale (Olson, David H., et al., 1985), the Interpersonal Cognitive Distortions Questionnaire (Hamamci & Ozturk, 2004), the Difficulties in Emotion Regulation Scale (Gratz, 2004), and the Rahim Organizational Conflict Inventory-II (Rahim, 1983).

Findings: The results of the structural equation modeling indicated that there was a significant negative relationship between interpersonal cognitive distortions and difficulties in emotion regulation with integrated and compromising conflict resolution styles, as well as family cohesion and adaptability ($p < .01$). Conversely, interpersonal cognitive distortions had a significant positive relationship with avoidant, dominating, and obliging conflict resolution styles ($p < .01$). Additionally, there was a significant positive relationship between integrated and compromising conflict resolution styles and family cohesion and adaptability ($p < .01$), whereas avoidant, dominating, and obliging conflict resolution styles had a significant negative relationship with family cohesion and adaptability ($p < .01$).

Conclusion: Interpersonal cognitive distortions, emotion regulation difficulties, and conflict resolution styles play a role in predicting family cohesion and adaptability.

Keywords: family cohesion and adaptability, interpersonal cognitive distortions, emotion regulation difficulties, conflict resolution styles

How to Cite: Hooshmandi, R., & Shabaniyan, F. (2024). Modeling Family Cohesion and Adaptability Based on Interpersonal Cognitive Distortions and Emotion Regulation Difficulties with the Mediation of Conflict Resolution Styles in Conflicted Couples. *Quarterly of Experimental and Cognitive Psychology*, 1(1), 143-163.

مدلیابی انسجام و انطباق خانواده بر اساس تحریف‌های شناختی بین فردی و دشواری تنظیم هیجان با میانجیگری سبک‌های حل تعارض در زوجین متعارض

۱. رودابه هوشمندی*^{ID}؛ افیلیشن، (نویسنده مسئول)

۲. فاطمه شعبانیان*^{ID}؛ استادیار، گروه مشاوره، دانشکده علوم اجتماعی و انسانی، واحد علوم تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

*پست الکترونیک نویسنده مسئول: Roodabeh.hshmd64@gmail.com

چکیده

هدف: پژوهش حاضر مدلیابی انسجام و انطباق خانواده بر اساس تحریف‌های شناختی بین فردی و دشواری تنظیم هیجان با میانجیگری سبک‌های حل تعارض در زوجین متعارض بود.

مواد و روش: از لحاظ هدف کاربردی و شیوه گردآوری اطلاعات کمی - توصیفی از نوع همبستگی مبتنی بر روش مدل معادلات ساختاری بود. جامعه آماری شامل زنان و مردان متأهل مراجعه کننده به مراکز مشاوره و روانشناسی مناطق ۱ تا ۵ شهر تهران در سال ۱۴۰۲ بود. روش نمونه‌گیری غیر تصادفی از نوع در دسترس تعداد ۳۶۸ نفر انتخاب شدند و داده‌ها با استفاده از پرسشنامه ارزیابی انطباق و انسجام خانوادگی السون (۱۹۸۵)، پرسشنامه تحریف‌های شناختی بین فردی (حمامچی و اوزتورک، ۲۰۰۴)، پرسشنامه دشواری‌های تنظیم هیجانی (گراتز، ۲۰۰۴) و پرسشنامه سبک‌های حل تعارض رحیم (۱۹۸۳) جمع‌آوری گردید.

یافته‌ها: نتایج حاصل از معادلات ساختاری نشان داد که بین تحریف‌های شناختی بین فردی و دشواری در تنظیم هیجان با سبک‌های حل تعارض یکپارچه و مصالحه و انسجام و انطباق خانواده رابطه منفی معنی دار وجود دارد ($p < 0/01$)، درحالی که تحریف‌های شناختی بین فردی با سبک‌های حل تعارض اجتنابی، مسلط و ملزم شده رابطه مثبت معنی دار داشتند ($p < 0/01$) و بین سبک‌های حل تعارض یکپارچه و مصالحه با انسجام و انطباق خانواده رابطه مثبت معنی دار وجود دارد ($p < 0/01$)، درحالی که سبک‌های حل تعارض اجتنابی، مسلط و ملزم شده با انسجام و انطباق خانواده رابطه منفی معنی دار داشتند ($p < 0/01$).

نتیجه‌گیری: تحریف‌های شناختی بین فردی، دشواری تنظیم هیجان و سبک‌های حل تعارض در پیش‌بینی انطباق و انسجام خانواده نقش دارند.

کلیدواژگان: انسجام و انطباق خانواده، تحریف‌های شناختی بین فردی، دشواری تنظیم هیجان، سبک‌های حل تعارض.

نحوه استناددهی: هوشمندی، رودابه، شعبانیان، فاطمه. (۱۴۰۳). مدلیابی انسجام و انطباق خانواده بر اساس تحریف‌های شناختی بین فردی و دشواری تنظیم هیجان با میانجیگری سبک‌های حل تعارض در زوجین متعارض. فصلنامه روانشناسی تجربی و شناختی، ۱(۱)، ۱۶۳-۱۴۳.

تاریخ دریافت: ۱۸ فروردین ۱۴۰۳

تاریخ بازنگری: ۱۷ خرداد ۱۴۰۳

تاریخ پذیرش: ۲۵ خرداد ۱۴۰۳

تاریخ انتشار: ۳۱ خرداد ۱۴۰۳

مجوز و حق نشر: © ۱۴۰۳ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است. انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی (CC BY-NC 4.0) صورت گرفته است.

Extended Abstract

Introduction

Family cohesion and adaptability are critical elements that directly influence the emotional and behavioral development of children, and indirectly impact the well-being of the larger society (Safarnia & Hooshmandi, 2021). The quality of the marital relationship serves as the foundation for the broader family dynamic (Navabinejad et al., 2024; Pirzadeh & Parsakia, 2023). Conflict, although a natural aspect of close relationships, must be properly managed to prevent negative emotional consequences (Ghezelseflo et al., 2023; Mohammadpanah Ardakan et al., 2020). Family cohesion refers to the emotional bonding among family members, while adaptability describes the family's ability to adjust to changes in roles, rules, and leadership. Research has shown that family cohesion is a strong predictor of mental health outcomes (Sheikh Esmaeili et al., 2019) and plays a crucial role in maintaining interpersonal security and social adaptation (Keshavarz Afshar et al., 2018; Ye et al., 2021).

Cognitive factors, particularly interpersonal cognitive distortions, can impair marital functioning (Fincham et al., 1990). Distorted perceptions of reality, such as exaggerated or irrational beliefs about partners, lead to dysfunction in interpersonal relationships (Black Burn & Eunson, 1989; Ellis, 2003). These distortions diminish marital commitment (Ghasemi Verniab et al., 2020) and correlate with externalizing disorders (Borza, 2017). Dysfunctional emotion regulation further exacerbates relational instability by promoting maladaptive coping behaviors (Chukwuorji et al., 2020; Kermani et al., 2021). Inefficient emotional management limits individuals' capacity to resolve conflicts constructively and weakens emotional investment within the family (Farahmand & Rezvani, 2019). Moreover, difficulties in emotion regulation are associated with lower marital satisfaction (Iordachescu et al., 2021) and predict poor adjustment in emotionally intense contexts (Bradizza et al.,

2018; Gratz & Roemer, 2004; Thompson, 1994; Young et al., 2019).

The way couples manage conflict is critical to family resilience. Rahim's (1983) model identifies five conflict resolution styles: integrating, obliging, dominating, avoiding, and compromising (Rahim, 1983). The integrating style fosters collaboration and mutual satisfaction (Razmgar & Asghari Ebrahimabad, 2020), while maladaptive styles can predict emotional divorce (Rajaeifard & Mohammadi, 2017) and overall relational instability (Mahmoudzadeh Marghi et al., 2021). Addressing cognitive distortions and emotional regulation difficulties through the lens of conflict resolution may thus offer insights into strengthening family cohesion and adaptability. This study aims to model these relationships and assess the mediating role of conflict resolution styles.

Methods and Materials

This research was an applied study conducted with a quantitative-descriptive correlational design based on structural equation modeling (SEM). Participants were 368 married individuals who had sought services at counseling and psychology centers in districts 1 to 5 of Tehran city during 2023. A non-random convenience sampling method was utilized.

Data were collected using four validated instruments: the Family Adaptability and Cohesion Evaluation Scale (FACES-III), the Interpersonal Cognitive Distortions Questionnaire, the Difficulties in Emotion Regulation Scale, and the Rahim Organizational Conflict Inventory-II. Inclusion criteria encompassed willingness to participate, absence of pending divorce proceedings, parenthood, minimum education at the middle school level, presence of marital conflicts, and between 1 to 10 years of marital duration. Participants completed the questionnaires electronically under informed consent protocols in alignment with the Helsinki Declaration (2013). Data analysis involved descriptive statistics (mean, standard deviation, skewness, kurtosis) and inferential statistics,

including Pearson correlation and structural equation modeling, using SPSS-24 and AMOS-24.

Findings

Descriptive analysis revealed a mean family cohesion score of 3.25 and adaptability score of 4.40. Interpersonal cognitive distortions averaged 3.96, and emotion regulation difficulties averaged 3.70. Among conflict resolution styles, the mean scores were 2.81 for integrating, 2.81 for avoiding, 2.62 for dominating, 4.23 for compromising, and 3.70 for obliging. Skewness and kurtosis values indicated normal data distribution.

Structural equation modeling demonstrated that interpersonal cognitive distortions and difficulties in emotion regulation had significant negative relationships with the integrating and compromising conflict resolution styles, as well as with family cohesion and adaptability ($p < .01$). Conversely, interpersonal cognitive distortions were positively associated with avoidant, dominating, and obliging styles ($p < .01$). Integrating and compromising styles positively predicted family cohesion and adaptability, whereas avoidant, dominating, and obliging styles were negative predictors ($p < .01$).

Goodness-of-fit indices for the modified model indicated satisfactory model fit ($\chi^2/df = 3.31$; GFI = 0.91; AGFI = 0.90; CFI = 0.92; IFI = 0.93; RMSEA = 0.05). Direct path analysis showed that interpersonal cognitive distortions and difficulties in emotion regulation had significant negative effects on family cohesion and adaptability, both directly and indirectly through conflict resolution styles. Bootstrap analysis further confirmed the significance of the mediation paths.

Discussion and Conclusion

The findings highlight the critical roles of interpersonal cognitive distortions, emotion regulation difficulties, and conflict resolution styles in shaping family cohesion and adaptability. Couples exhibiting higher levels of cognitive distortions and emotional dysregulation are less likely to adopt adaptive conflict resolution styles, thereby weakening their family structure. Constructive conflict resolution

strategies, particularly the integrating and compromising styles, serve as protective factors, enhancing family cohesion and adaptability even in the presence of cognitive and emotional vulnerabilities.

The results also suggest that interventions targeting cognitive restructuring and emotional regulation, alongside conflict management training, could effectively bolster marital resilience. Specifically, fostering realistic interpersonal perceptions and teaching emotional coping skills may empower couples to engage in more constructive problem-solving behaviors, thereby mitigating the destructive impact of conflicts on family dynamics.

Moreover, the mediating role of conflict resolution styles underscores the potential for behavioral interventions to bridge the gap between cognitive/emotional dysfunction and relational outcomes. By promoting adaptive conflict handling strategies, clinicians can indirectly improve broader family functioning, even when deeper cognitive distortions or emotional difficulties persist.

However, the study's limitations must be acknowledged. The sample was restricted to married individuals from specific districts in Tehran, limiting generalizability. Additionally, reliance on self-report measures may have introduced biases due to cultural taboos regarding the disclosure of marital problems. Future research should include more diverse samples, utilize longitudinal designs to capture causal relationships, and incorporate multi-method assessments such as behavioral observations alongside self-reports.

Despite these limitations, the study offers valuable insights into the complex interplay of cognitive, emotional, and behavioral factors in family functioning. It highlights the importance of comprehensive therapeutic approaches that address not only individual cognitive and emotional issues but also the interactional patterns that sustain family dynamics. Integrative intervention models focusing on both cognitive-emotional skills and conflict resolution competencies may hold promise in promoting marital

stability and enhancing family cohesion and adaptability in distressed couples.

از طرفی اهمیت این نقش در روابط بین فردی زوجین دو چندان می شود چرا که سبب ناسازگاری بین دو ستون اصلی خانواده یعنی زن و شوهر می شود (Fincham et al., 1990). هنگامی که افراد تفسیرهای خودکار و مبالغه آمیز داشته باشند تفسیر مطلوب و مناسبی درباره پدیده ها رخ نمی دهد و به اصطلاح روانشناسی شاهد تحریف شناختی بین فردی^۳ هستیم (Black Burn & Eunson, 1989; Ellis, 2003) و الیس تحریف های شناختی بین فردی را باورهای اغراق آمیز، غیر عقلانی و نامعقول در روابط افراد می داند (Ellis, 2003). نتایج پژوهشی نشان می دهد که تحریف شناختی بین فردی به طور مستقیم باعث کاهش تعهدات زناشویی که بنیان خانواده را مستحکم می کند شود (Ghasemi Verniab et al., 2020). همچنین نتایج پژوهش فراتحلیل بورزا (۲۰۱۷) نشان می دهد که رابطه ای قدرتمند بین تحریف های شناختی و اختلالات برون سازی شده وجود دارد (Borza, 2017). پژوهش دیگری نشان داد راهبردهای ناسازگارانه تنظیم هیجان و تحریف شناختی بین فردی تبیین کننده گرایش به رفتار پرخطر هستند احساس همبستگی (Kermani et al., 2021). بدین معنا که تحریف های شناختی قدرت بررسی درست موقعیت را کاهش داده و ما را در برابر انتخاب گزینه های مناسب زندگی ناتوان می کند. از طرفی افراد به ناچار برای مقابله با مشکلات پیش رو و تنظیم هیجانات خود دست به انجام رفتارهای پرخطر زده یا راهبردهای فرار را به اشتباه به کار می گیرند (Chukwuorji et al., 2020). خانواده هایی با عملکرد ضعیف، مشکلات عاطفی را برای اعضا خود رقم می زنند و اکثریت برای طی نمودن فرآیند حل مسئله عاجزند. در چنین شرایطی علی رغم نادیده گرفتن ارتباطات، شاهد واضح نبودن تشخیص و پاسخ دهی نقش هستیم، از طرفی واکنش های هیجانی محدود می شود و کمیت و کیفیت این واکنش ها متناسب با محیط و بافت موجود نخواهد بود؛ اعضا خانواده سرمایه گذاری عاطفی و

بی توازن و مستحکم نبودن بافت خانواده که ناشی از ضعف ارتباطات بین همسران است، منجر به مشکلات عاطفی و رفتاری در فرزندان خواهد شد که در سطح جامعه نیز تبعات منفی به همراه خواهد داشت (Safarnia & Hooshmandi, 2021). پایه و اساس روابط در خانواده بر محور رابطه زن و شوهر می باشد لذا زن و شوهر همانند نیرویی تعیین کننده برای حرکت خانواده در چرخه زندگی نقش آفرینی می کنند (Navabinejad et al., 2023; Pirzadeh & Parsakia, 2024). به رغم خوشایند بودن پیوند زوجین، تعارض جزئی از روابط زوجین است که جدایی آن از رابطه امری محال است هر چند که تعارض ذاتا پدیده ای منفی نیست (Ghezelsefloo et al., 2023; Mohammadpanah Ardakan et al., 2020).

وجود احساساتی مانند حس همبستگی، پیوند داشتن و وجود تعهد عاطفی مابین اعضای خانواده نشان دهنده انسجام^۱ خانوادگی می باشد. زمانی که خانواده در نقش ها، انضباط، قوانین و کنترل تغییر دارد یعنی انطباق اتفاق می افتد و وابسته به میزان این تغییر شاهد انطباق پذیری^۲ خانواده هستیم. نتایج پژوهشی نشان می دهد انسجام خانواده و بخشایش زناشویی می تواند ۵۱٪ بهداشت روان را پیش بینی کند (Sheikh Esmaeili et al., 2019). همچنین کیفیت روابط خانوادگی و انسجام خانواده در تبیین نظری و درمان های روانشناختی اهمیت قابل توجهی دارد (Keshavarz Afshar et al., 2018). تحقیقات نشان می دهد انسجام خانوادگی و احساس امنیت دو عامل محافظتی برای روابط بین فردی هستند و می توانند از اختلال در روابط جلوگیری کنند که خود یک عامل خطر برای سازگاری اجتماعی محسوب می شود (Ye et al., 2021). نقش عوامل شناختی در روابط انسانی نقشی غیر قابل انکار است

³Interpersonal cognitive distortions

¹ Coherence

² Adaptability

هیجانی درباره یکدیگر ندارند (Farahmand & Rezvani, 2019). آنچه حیات روابط را تضمین می‌کند هیجان است. مشکلات هیجانی و عاطفی، زمینه‌سازی جدی برای کاهش سازگاری زناشویی خواهد شد (Iordachescu et al., 2021). در نظر گراتز و رومر (۲۰۰۴) همسو با تامپسون (۱۹۹۴)، تنظیم هیجان به گونه‌ای مطرح می‌شود که ترکیبی از ارزیابی، نظارت و تعدیل هیجان است و البته هدف آن تطابق با مقاصد ما باشد (Gratz & Roemer, 2004; Thompson, 1994). دشواری در تنظیم هیجان^۱ نه تنها برگرفته از فقدان استراتژی‌های انطباق نظیر حل مسئله است بلکه به کارگیری استراتژی‌های نامناسب نظیر سرکوب هیجانات به جای تنظیم مناسب پاسخ‌های هیجانی را شامل می‌شود (Bradizza et al., 2018). تنظیم هیجان یک فرآیند هدفمند است که بر شدت، مدت و نوع هیجاناتی که تجربه می‌کنیم اثر می‌گذارد و به واسطه تمرکز بر درک هیجان، تنظیم رفتار و ارزیابی و تغییر موقعیت موجب اثرگذاری بر محیط و سازگاری در تعارضات تنش‌زا می‌شود (Young et al., 2019). تحقیقات نشان می‌دهد نحوه تنظیم و ابراز هیجانات می‌تواند بر کیفیت روابط زناشویی تأثیر بگذارد و برخورداری از تنظیم هیجانی متناسب در تعاملات زناشویی می‌تواند پیش‌بینی کننده‌ای برای رضایت زناشویی باشد (Wang et al., 2019). یافته‌های پژوهشی حاکی از این مورد بود که تنظیم شناختی هیجان بر مولفه‌های سبک‌های حل تعارض اثر می‌گذارد (Yavari et al., 2022). اینکه شما در میانه تنش و تعارض دست به استفاده از چه راهبردهایی می‌زنید سبک‌های حل تعارض^۲ نامیده می‌شود (Rahim, 1983). رحیم (۱۹۸۳) پنج سبک اصلی را برای مدیریت تعارضات ارائه داده است. سبک سلطه‌گرانه به معنای تسلط یک طرف بر دیگری در جهت دستیابی به اهداف خود است که منجر به نادیده گرفتن شخص مقابل می‌شود اما سبک اجتنابی به معنای چشم‌پوشی از

مسئولیت‌ها و گناه کار کردن دیگران است. در سبک ملزم شده گویی رعایت نیازهای یک طرف در اولویت به حساب می‌آید و اما سبک مصالحه‌گر هرچند در ظاهر منعطف است اما نشان‌دهنده اتخاذ موضعی میانه از جانب زوجین است؛ بنابراین طرفین به عقب برگشته و دست به قربانی کردن علایق خود می‌زنند بنابراین این سبک رویکرد مناسبی برای حل تعارضات نیست و اما سبک یکپارچه سبکی است که تحت عنوان سبک برد-برد شهرت یافته و به معنای بررسی منافع هر دو طرف و یافتن راه حلی است که هر دو طرف را راضی کند. بنابراین بر کاهش فشار در بدنه خانواده و تحکیم تعهدات زوجین متمرکز است (Razmgar & Asghari Ebrahimabad, 2020). نتایج پژوهش‌ها نشان دادند که مهارت‌های ارتباطی در بهبود حل مسئله و حل تعارض نقش معناداری دارد و حل تعارضات با سبک و شیوه مناسب یک شاخص اساسی برای جلوگیری از طلاق است (Mahmoudzadeh Marghi et al., 2021). در همین راستا پژوهشی نشان داد سبک‌های حل تعارض زناشویی ۹۹٪ از طلاق عاطفی که بدترین نوع طلاق است را پیش‌بینی می‌کند (Rajaeifard & Mohammadi, 2017).

با توجه به وضعیت نامطلوبی که ناشی از بالا رفتن آمار طلاق است؛ برآنیم که انجام پژوهش حاضر در این حیطه کمکی باشد تا شکاف‌های پژوهشی پوشش داده بشود و به وضعیت مطلوب نزدیک‌تر شویم. از پیشینه پژوهش چنین بر می‌آید که به طور جامع به بررسی این متغیرها به صورت یکجا پرداخته نشده و در این زمینه خلاء پژوهشی مشاهده می‌شود. با توجه به مدل مفهومی پژوهش در پژوهش حاضر در صدد پاسخگویی به این سوال خواهیم بود که، مدل معادلات ساختاری انسجام و انطباق خانواده بر اساس تعریف‌های شناختی بین‌فردی و دشواری تنظیم هیجان با میانجیگری

² conflict resolution styles

¹ difficulties in emotion regulation

سبک‌های حل تعارض در زوجین متعارض از برازش مطلوبی برخوردار است؟

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ شیوه گردآوری اطلاعات توصیفی از نوع همبستگی مبتنی بر روش مدل معادلات ساختاری بود. پژوهش حاضر کمی و رابطه‌ای بود که رابطه بین یک متغیر درون‌زا با دو متغیر برون‌زا و یک متغیر میانجی مورد بررسی قرار گرفت. چون هدف این بود که در یک مقطع زمانی خاص با روش‌های نمونه‌گیری، داده‌هایی از جامعه مورد نظر جمع‌آوری شود، پژوهش از نظر زمان مقطعی بود.

در پژوهش حاضر ۴۰۰ نفر از زنان و مردان متأهل مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره و روانشناسی مناطق ۱ تا ۵ شهر تهران با روش نمونه‌گیری غیرتصادفی از نوع در دسترس انتخاب شدند. با توجه به ماهیت تحقیق که از نوع همبستگی بود و با استناد به نظر هویت و کرامر (۲۰۰۴)، ترجمه پاشا شریفی، نجفی‌زند، احقر، میرهاشمی، دوکانه‌ای فرد و شریفی، (۱۳۸۹) برای پژوهش حاضر که از نوع همبستگی و مدلیابی بود به ازای هر متغیر بین ۲۰ تا ۴۰ نفر در نظر گرفته شد. متغیرهای پژوهش حاضر مجموعاً دارای ۱۶ خرده‌مقیاس بود که با احتساب ۲۰ نفر به ازای هر خرده‌مقیاس جمعاً ۳۲۰ نفر و در نهایت با ۲۵٪ احتمال افت، ۴۰۰ نفر برای حجم نمونه انتخاب شد.

معیارهای ورود به پژوهش جهت کنترل متغیرهای مزاحم به شرح زیر در نظر گرفته شد: ۱- تمایل و رضایت آگاهانه برای شرکت در پژوهش ۲- اقدام قانونی برای طلاق یا جدایی صورت نگرفته باشد ۳- زوجین دارای فرزند باشند ۴- داشتن حداقل مدرک سیکل ۵- وجود تعارضات زناشویی ۶- داشتن سابقه ۱ تا ۱۰ سال زندگی مشترک

معیار خروج از پژوهش: مخدوش بودن پرسشنامه‌ها

پرسشنامه ارزیابی انطباق و انسجام خانوادگی السون و همکاران

(FACES-III): پرسشنامه مذکور توسط دیوید اچ. السون، جویس پورتنر و یوآو لای در سال ۱۹۸۵ ساخته شده که از ۴۰ گویه و ۲ خرده‌مقیاس تشکیل شده است. نمره‌گذاری پرسشنامه بصورت طیف لیکرت ۵ نقطه‌ای هرگز (۱) تا همیشه (۵) می‌باشد. مظاهری و همکاران آلفای کرونباخ را برای بعد پیوستگی ۰/۷۴ و برای بعد انطباق‌پذیری ۰/۷۵ به دست آورده‌اند (آهنگرکانی و همکاران، ۱۳۹۳). مقیاس انطباق و انسجام خانواده دارای آلفای ۰/۷۷ برای خرده‌مولفه انسجام و ۰/۶۲ برای خرده‌مولفه انطباق و یک آلفای کلی ۰/۶۸ برای کل ابراز می‌باشد که حاکی از همسانی درونی نسبی است. همسانی درونی از طریق آلفای کرونباخ برای انسجام و همبستگی ۰/۶۸۹ و برای انطباق‌پذیری ۰/۶۳۶ محاسبه شده است. پرسشنامه مذکور دارای روایی صوری مطلوبی می‌باشد از طرفی مطالعات مختلف نشان داده‌اند که برای متمایز کردن خانواده‌های افراطی، متوسط و متعادل در چند مقوله مشکل، این مقیاس روایی مطلوبی دارد (Farahmand & Rezvani, 2019).

پرسشنامه تحریف‌های شناختی بین‌فردی (ICDS): پرسشنامه مذکور توسط حمام‌چی و اوزتورک در سال ۲۰۰۴ طراحی شده است که از ۱۹ گویه و ۳ خرده‌مقیاس تشکیل شده است. نمره‌گذاری این پرسشنامه بصورت طیف لیکرت ۵ درجه‌ای می‌باشد. پایایی مقیاس تحریف‌های شناختی بین‌فردی توسط حمام‌چی و اوزتورک (۲۰۰۴) از طریق همسانی درونی توسط آلفای کرونباخ ۰/۶۷ و همچنین از طریق آزمون مجدد بعد از دو هفته برای کل مقیاس ۰/۷۴ بود و برای خرده‌مولفه‌های طرد در روابط بین‌فردی آلفای کرونباخ ۰/۷۳ و آزمون مجدد با گذشت دو هفته ۰/۷۰، آلفای کرونباخ انتظارات غیرواقع‌بینانه در روابط ۰/۶۶ و آزمون مجدد با گذشت دو هفته

² Interpersonal cognitive distortions scale

¹ Flexibility and Cohesion evaluation Scale-III

۰/۷۶ و آلفای کرونباخ سوء ادراک در روابط بین فردی ۰/۴۳ و آزمون مجدد آن پس از دو هفته ۰/۷۴ به دست آمده است (حمامچی و اوزتورک، ۲۰۰۴).
روایی مقیاس تحریف‌های شناختی بین فردی از طریق همبستگی با مقیاس باورهای غیرمنطقی ۰/۴۵، مقیاس افکار خودکار ۰/۵۳ و مقیاس گرایش به تعارض در روابط بین فردی ۰/۵۳ به دست آمده و معنادار بوده است (حمامچی و اوزتورک، ۲۰۰۴). این مقیاس در ایران توسط اسماعیل‌پور، بخشی‌پور رودسری و محمدزاده‌گان (۱۳۹۳) بررسی شد و از طریق روایی سازه وجود سه خرده مولفه در این مقیاس تایید شده است. روایی همزمان رابطه معناداری را بین این مقیاس و مقیاس صفات شخصیت مرزی نشان داد از طرفی همبستگی معناداری بین این مقیاس و سبک‌های دفاعی (اندرز و همکاران، ۱۹۹۳) مشاهده شده است. پایایی پرسشنامه تحریف‌های شناختی بین فردی از طریق آلفای کرونباخ و دونیمه‌سازی محاسبه شده است. آلفای کرونباخ برای خرده مولفه انتظارات طرد در روابط بین فردی، انتظارات غیرواقع بینانه در روابط و سوء ادراک در روابط بین فردی به ترتیب ۰/۷۹، ۰/۸۲ و ۰/۸۱ بود. پایایی از طریق دو نیمه‌سازی نیز به ترتیب خرده مولفه‌های ذکر شده برابر با ۰/۷۹، ۰/۷۶ و ۰/۷۰ بود. آلفای کرونباخ پرسشنامه تحریف‌های شناختی بین فردی نیز برابر با ۰/۸۵ بود (Meraji et al., 2022).

پرسشنامه دشواری‌های تنظیم هیجانی (DERS^۱): پرسشنامه مذکور توسط گراتز در سال ۲۰۰۴ ساخته شده است که از ۳۶ گویه و ۶ خرده مقیاس تشکیل شده است. نمره‌گذاری پرسشنامه بصورت طیف لیکرت ۵ درجه‌ای می‌باشد. گراتز و رومر (۲۰۰۴) پایایی این مقیاس را بر اساس بازآزمایی ۰/۸۸ گزارش کرده‌اند و همسانی درونی مقیاس را بر اساس آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۹۳ و برای خرده مقیاس‌های پرسشنامه بالای ۰/۸۰ محاسبه کرده‌اند. همچنین روایی سازه و روایی پیش‌بین پرسشنامه دشواری تنظیم هیجان مورد

تایید قرار گرفت. عسگری، پاشا و امینیان (۱۳۸۸)، پایایی نسخه فارسی پرسشنامه را بر اساس آلفای کرونباخ ۰/۸۶ و روش تصنیف ۰/۸۰ محاسبه کرده‌اند. روایی همگرایی پرسشنامه با توجه به داده‌های حاصل از همبستگی این مقیاس با مقیاس هیجان‌خواهی زاکرمن مورد تایید واقع شد. در پژوهش مظلوم و همکاران (۱۳۹۳) آلفای کرونباخ کل مقیاس ۰/۸۵ و آلفای کرونباخ خرده مولفه‌ها در دامنه ۰/۶۲ تا ۰/۷۵ ذکر شده است (Mazloun et al., 2014).

پرسشنامه سبک‌های حل تعارض رحیم در زوجین (ROCI-II^۲):

پرسشنامه مذکور رحیم در سال ۱۹۸۳ توسط رحیم ساخته شده است که از ۲۸ گویه و ۵ خرده مقیاس تشکیل شده است. در این پرسشنامه شرکت‌کنندگان تجربه خود را در رابطه با سبک‌های حل تعارض در یک طیف ۵ درجه‌ای درجه‌بندی می‌کنند. رحیم در سال ۱۹۸۳ مطالعه‌ای بر روی نمونه‌ای ۱۲۱۹ نفری اعتبار و پایایی این مقیاس را مورد تحلیل قرار داد و پنج سبک حل تعارض را مطرح نمود، نتایج محاسبه ضرایب پایایی با استفاده از روش بازآزمایی و همسانی درونی برای هر پنج خرده مولفه در سطح مطلوبی بود. رحیم و مگنز در مطالعه‌ای دیگر در سال ۱۹۹۴ با استفاده از آلفای کرونباخ، همسانی درونی هر پنج خرده مولفه را در دامنه ۰/۷۲ تا ۰/۷۷ محاسبه و اعلام کردند. در سال ۱۹۹۵ رحیم و مگنز ساختار عاملی این مقیاس را بر روی نمونه ۱۴۷۴ نفری محاسبه کردند و نتایج حاکی از این بود که مقیاس مورد نظر از لحاظ روایی همگرا و افتراقی مطلوب می‌باشد. دامنه‌ای بین ۰/۷۶ تا ۰/۸۵ برای همسانی درونی با استفاده از آلفای کرونباخ برای این مقیاس ذکر شده است. حسینی و همکاران (۱۳۹۲) آلفای کرونباخ کل پرسشنامه را ۰/۷۹ و برای مولفه‌های سبک حل تعارض سازنده ۰/۷۳ و سبک حل تعارض غیرسازنده ۰/۷۰ به دست آوردند (Hosseini et al., 2013).

² Rahim Organizational Conflict Inventory-II Scale

¹ Difficulties in Emotion Regulation Scale

در ابتدا مجوز ورود و انجام پژوهش در مراکز تخصصی روان‌درمانی و مشاوره تهران اخذ شد و ادامه شرکت‌کنندگان با توجه به معیارهای ورود انتخاب شدند و متعاقباً با کسب رضایت از افراد، پرسشنامه‌های مرتبط با پژوهش حاضر به شرکت‌کنندگان ارائه شد. در این مطالعه مفاد مطرح شده در بیانیه هلسینکی (۲۰۱۳) از جمله توضیح اهداف پژوهش و کسب رضایت آگاهانه از واحدهای مورد مطالعه، اختیاری بودن شرکت در پژوهش، حق خروج از مطالعه، پاسخ به سؤالات و در اختیار قرار دادن نتایج در صورت تمایل در نظر گرفته شد (انجمن جهانی پزشکان، ۲۰۱۳). پرسشنامه‌های پژوهش حاضر به صورت الکترونیکی با مراجعه پژوهشگر به مراکز مشاوره و روان‌درمانی در اختیار نمونه آماری قرار گرفت. در پژوهش حاضر ۴۰۰ نفر از زنان و مردان متأهل مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره و روانشناسی مناطق ۱ تا ۵ شهر تهران به عنوان نمونه‌ای از جامعه آماری در نظر گرفته شد که تعداد ۳۲ نفر افت داشته و نمونه آماری به ۳۶۸ نفر رسید. و ۳۶۸ پرسشنامه وارد تحلیل آماری شد.

تجزیه و تحلیل داده‌ها در دو سطح توصیفی و استنباطی انجام شد. روش‌های توصیفی شامل میانگین، انحراف استاندارد، شاخص‌های مرکزی و

پراکندگی و... بود و در روش‌های استنباطی با نرمال بودن داده‌ها و رعایت پیش فرض‌های پژوهش از آزمون همبستگی پیرسون و معادلات ساختاری استفاده شد و برای تجزیه تحلیل داده‌ها از نرم افزار spss-۲۴ و Amos-۲۴ استفاده شد.

یافته‌ها

به منظور توصیف ویژگی‌های اصلی متغیرهای پژوهش، شاخص‌های آماری شامل میانگین، انحراف معیار، کجی و کشیدگی محاسبه شد. نتایج نشان داد که میانگین انسجام خانواده برابر با ۳.۲۵ و میانگین انطباق خانواده برابر با ۴.۴۰ بود. همچنین میانگین تحریف‌های شناختی بین‌فردی برابر با ۳.۹۶ و میانگین دشواری‌های تنظیم هیجان برابر با ۳.۷۰ گزارش شد. در بررسی سبک‌های حل تعارض، میانگین سبک حل تعارض یکپارچه ۲.۸۱، سبک اجتنابی ۲.۸۱، سبک مسلط ۲.۶۲، سبک مصالحه ۴.۲۳ و سبک ملزم شده ۳.۷۰ به دست آمد. شاخص‌های کجی و کشیدگی برای تمام متغیرها در بازه‌ی قابل قبول قرار داشت و نرمال بودن توزیع داده‌ها را تأیید کرد. این نتایج در جدول زیر ارائه شده است.

جدول ۱. شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف معیار	کجی	کشیدگی
انسجام خانواده	۳.۲۵	۰.۷۵	-۰.۱۴	۰.۰۳
انطباق خانواده	۴.۴۰	۰.۴۱	-۰.۴۲	۰.۱۸
تحریف‌های شناختی بین‌فردی	۳.۹۶	۰.۸۸	۰.۲۲	-۰.۹۱
دشواری‌های تنظیم هیجان	۳.۷۰	۰.۸۲	-۰.۷۲	۰.۲۲
سبک حل تعارض یکپارچه	۲.۸۱	۰.۵۱	-۰.۴۲	-۰.۶۶
سبک حل تعارض اجتنابی	۲.۸۱	۰.۴۹	-۰.۲۷	-۰.۸۷
سبک حل تعارض مسلط	۲.۶۲	۰.۴۹	-۰.۰۹	۰.۹۰
سبک حل تعارض مصالحه	۴.۲۳	۰.۵۵	۰.۵۷	۰.۹۳
سبک حل تعارض ملزم شده	۳.۷۰	۰.۶۶	-۰.۶۰	۰.۶۲

به منظور بررسی روابط مستقیم و غیرمستقیم بین تحریف‌های شناختی بین‌فردی، دشواری تنظیم هیجان، سبک‌های حل تعارض، انسجام و انطباق خانواده زوجین متعارض، یک مدل فرضی بر اساس پیشینه تحقیق طراحی شد و فرضیه‌های مربوط به برازش مدل فرضی، روابط مستقیم و غیرمستقیم بین متغیرهای این مدل فرضی بررسی شدند.

مدل پیشنهادی در مجموع ۹ متغیر را در خود جای داده که تحریف‌های شناختی بین‌فردی و دشواری در تنظیم هیجان به عنوان متغیرهای برون‌زا، سبک‌های حل تعارض (سبک‌های حل تعارض یکپارچه، اجتنابی، مسلط، مصالحه و ملزم شده) به عنوان متغیرهای میانجی و انسجام و انطباق خانواده به عنوان متغیرهای درون‌زا مورد بررسی قرار گرفتند. پیش از بررسی ضرایب

ساختاری، برازندگی مدل مورد بررسی قرار گرفت. جهت بررسی برازش مدل از شاخص‌های برازندگی استفاده شد. شاخص‌های برازندگی مقادیر آماری را به دست می‌آورند که محقق را در تصمیم‌گیری نسبت به تشخیص یا انتخاب مدل مناسب‌تر، یاری می‌کنند. لذا، برای تعیین کفایت برازندگی مدل با داده-های ترکیبی از شاخص‌های برازندگی، مانند آزمون نیکویی برازش مجذور خی (χ²)، مجذور خی بر درجات آزادی (χ²/df)، شاخص نیکویی برازش^۱ (GFI)، شاخص نیکویی برازش تعدیل شده^۲ (AGFI)، شاخص برازش هنجار شده^۳ (NFI)، شاخص برازش تطبیقی^۴ (CFI)، شاخص برازش افزایشی^۵ (IFI)، شاخص توکر-لوویس^۶ (TLI) و جذر میانگین مجذورات خطای تقریب^۷ (RMSEA) استفاده می‌شود.

جدول ۲. شاخص‌های برازندگی مدل پیشنهادی و اصلاح شده پژوهش

شاخص‌های برازندگی	χ ²	df	χ ² /df	p	GFI	AGFI	NFI	CFI	IFI	TLI	RMSEA
مدل پیشنهادی	۱۷۱/۱۵	۳۹	۴/۳۸	۰/۰۰۱	۰/۸۹	۰/۸۸	۰/۹۰	۰/۹۰	۰/۸۹	۰/۸۸	۰/۰۸
مدل اصلاح شده	۱۲۲/۴۴	۳۷	۳/۳۱	۰/۰۰۱	۰/۹۱	۰/۹۰	۰/۹۲	۰/۹۲	۰/۹۳	۰/۹۰	۰/۰۵

همان‌گونه که نتایج جدول فوق نشان می‌دهد مدل پیشنهادی با توجه به شاخص‌های برازندگی دارای برازش نسبتاً خوبی است. در گام بعدی، به منظور ارتقای برازندگی الگوی اولیه به کمک شاخص‌های اصلاحی^۸ (MI) پیشنهادی اقدام به دستکاری مدل شد و دو اصلاح در مدل، (۱) از طریق همبسته کردن خطای دو مؤلفه طرد در روابط بین فردی و سوء ادراک در روابط بین فردی از تحریف‌های شناختی بین‌فردی و (۲) همبسته کردن خطای دو مؤلفه تکانه و شفافیت از مؤلفه‌های دشواری در تنظیم هیجان صورت گرفت. بر اساس نتایج جدول فوق، در مدل اصلاح شده مجذور خی بر درجات آزادی (χ²/df) ۳/۳۱ به دست آمد که حاکی از برازش خوب مدل

است. مقدار GFI، AGFI، NFI، CFI، IFI و TLI در مدل اصلاح شده به ترتیب ۰/۹۱، ۰/۹۰، ۰/۹۲، ۰/۹۲، ۰/۹۳ و ۰/۹۰ که حاکی از برازش خوب مدل در پژوهش حاضر است. همچنین مقدار RMSEA به دست آمده (۰/۰۷) نشانگر برازش قابل قبول مدل می‌باشد. به طور کلی ۵۱٪ از واریانس طلاق عاطفی زنان توسط متغیرهای مدل پیش‌بینی شده است. به عبارت دیگر، مدل مذکور با پذیرش احتمال خطای ۰/۰۵ قابل تعمیم به جامعه تحقیق می‌باشد. لازم به ذکر است که مجذور خی (χ²) یک سنجش برازش کلی مدل با داده‌ها است. مجذور کای (χ²) نسبت به اندازه نمونه بسیار حساس است و وقتی نمونه افزایش می‌یابد، مجذور خی (χ²) تمایل به معنی‌دار شدن می‌یابد.

⁵ incremental fit index

⁶ tucker- lewis

⁷ root mean square error of approximation

⁸ modification indices

¹ goodness of fit index

² adjusted goodness of fit index

³ normal fit index

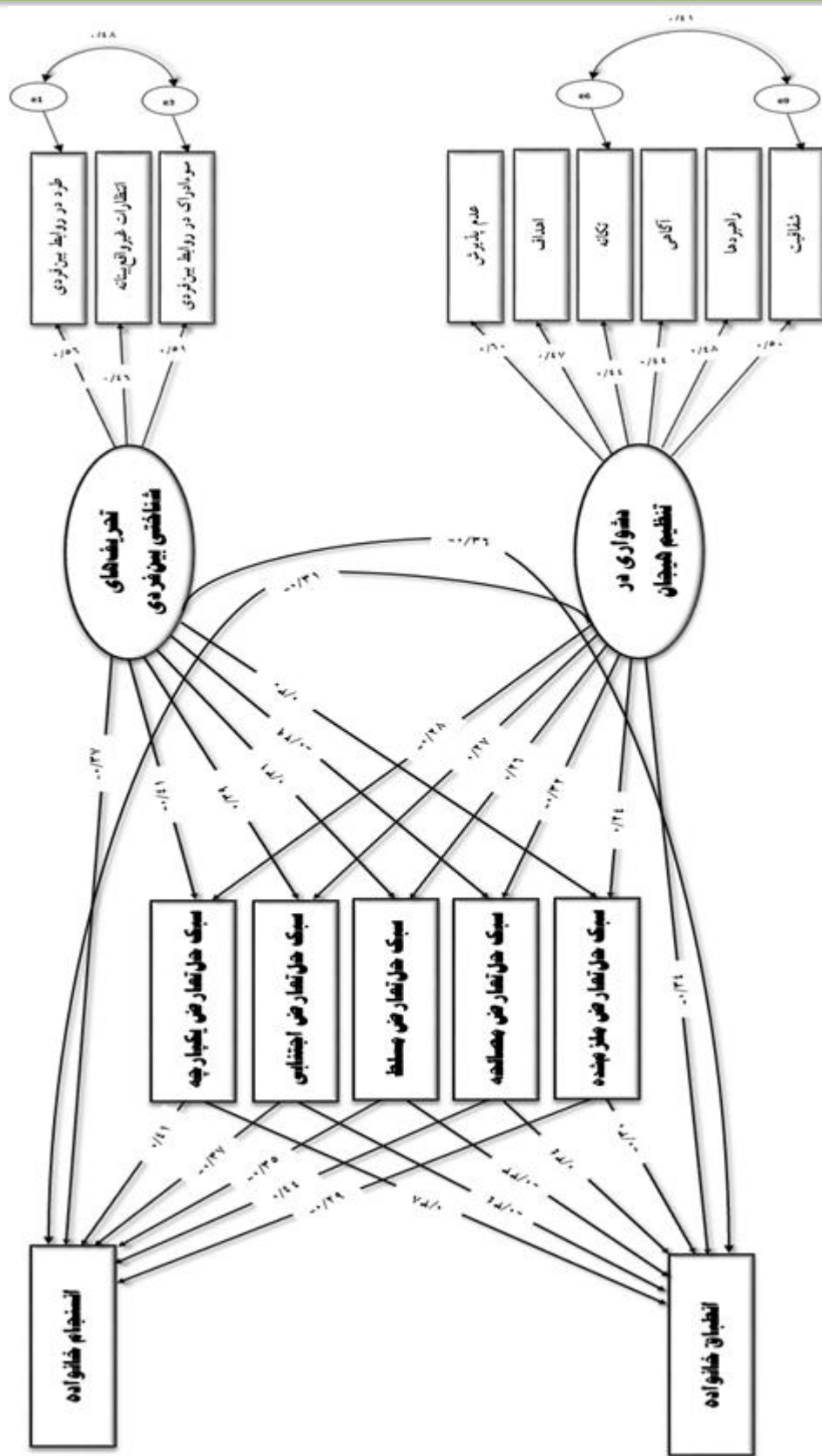
⁴ comparative fit index

شاخص هنجار شده مجذور خی (χ^2)، نسبت مجذور خی بر درجات آزادی (χ^2/df) آن است که نسبت کمتر از ۲/۰۰ برازش عالی، بین ۲ تا ۵ برازندگی خوب و بزرگتر از ۵ برازندگی ضعیف و غیر قابل قبول مدل را با داده‌ها نشان می‌دهد (تاباچنیک و فیدل، ۲۰۱۳). شاخص نیکویی برازش (GFI)، سنجه‌ای از مقدار اطلاعات واریانس/کوواریانس مشاهده شده است که مقادیر بالاتر از ۰/۹۰ حاکی از برازش خوب مدل با داده‌ها است. همچنین شاخص نیکویی برازش تعدیل شده (AGFI)، یک سنجه کلی برازندگی است که تعداد درجات آزادی را به حساب می‌آورد؛ وقتی این شاخص برابر با ۰/۸۵ یا بیشتر است، برازش مدل قابل قبول است. شاخص برازش هنجار شده (NFI)، یک شاخص برازندگی افزایشی هنجار شده است که مقادیر بالاتر از ۰/۹۰ (برنی، ۲۰۰۵) و بالاتر از ۰/۹۵ (شوماخر و لوماکس، ۲۰۰۴) برازش خوب مدل با داده‌ها را نشان می‌دهد. شاخص برازش تطبیقی (CFI)، نسبت به اندازه نمونه حساس نیست و مقادیر بالاتر یا برابر ۰/۹۰ نشان دهنده برازش خوب مدل با داده‌ها است. همچنین در شاخص برازش افزایشی (IFI) و شاخص توکر-لوییس (TLI) هم مقدار ۰/۹۰ به عنوان برازشی نیکو تلقی می‌گردد. در نهایت، جذر

میانگین مجذورات خطای تقریب (RMSEA)، اطلاعات مفیدی را جهت ارزیابی میزان تقریب در جامعه را فراهم می‌آورد و مقدار کمتر از ۰/۰۵ این شاخص، نمایانگر برازش نزدیک مدل در رابطه با درجات آزادی است. مقادیر بین ۰/۰۵ تا ۰/۱۰ نیز برازش قابل قبول را نشان می‌دهد.

از آنجا که علاوه بر سؤال مربوط به برازش مدل، تمام مسیرهای مستقیم و غیرمستقیم مدل پیشنهادی نیز به عنوان فرضیه در نظر گرفته شده‌اند، با استفاده از ضرایب بتای استاندارد گزارش شده و سطح معنی‌داری آن‌ها به بررسی فرضیه‌ها پرداخته شد. نتایج حاصل از روابط مستقیم متغیرهای پژوهش در مدل‌های آزمون شده نشان داد که در مدل نهایی، تمامی ضرایب مسیر بین متغیرها از لحاظ آماری معنی‌دار بودند.

- **فرضیه اول:** تحریف‌های شناختی بین‌فردی به‌طور مستقیم انسجام و انطباق خانواده در زوجین متعارض را پیش‌بینی می‌کند.
- **فرضیه دوم:** دشواری در تنظیم هیجان به‌طور مستقیم انسجام و انطباق خانواده در زوجین متعارض را پیش‌بینی می‌کند.

شکل ۱. مدل نهایی پژوهش

جدول ۳. پارامترهای اندازه‌گیری روابط مستقیم بین متغیرها در مدل نهایی آزمون شده

مسیر	ضریب غیراستاندارد (B)	خطای معیار ضریب (B)	استاندارد	نسبت بحرانی	p
تحریف‌های شناختی بین فردی به انسجام خانواده	-۰/۶۱	۰/۰۷	-۰/۳۷	-۷/۳۲	۰/۰۰۱
تحریف‌های شناختی بین فردی به انطباق خانواده	-۰/۵۸	۰/۱۰	-۰/۳۶	-۷/۰۱	۰/۰۰۱
دشواری تنظیم هیجان به انسجام خانواده	-۰/۶۰	۰/۰۹	-۰/۳۱	-۶/۱۱	۰/۰۰۱
دشواری تنظیم هیجان به انطباق خانواده	-۰/۵۹	۰/۰۸	-۰/۳۴	-۶/۷۶	۰/۰۰۱
تحریف‌های شناختی بین فردی به سبک حل تعارض یکپارچه	-۰/۷۶	۰/۰۴	-۰/۴۱	-۸/۲۹	۰/۰۰۱
تحریف‌های شناختی بین فردی به سبک حل تعارض اجتنابی	۰/۶۷	۰/۰۵	۰/۳۹	۷/۸۲	۰/۰۰۱
تحریف‌های شناختی بین فردی به سبک حل تعارض مسلط	۰/۵۶	۰/۱۲	۰/۳۱	۵/۱۸	۰/۰۰۱
تحریف‌های شناختی بین فردی به سبک حل تعارض مصالحه	-۰/۵۴	۰/۱۳	-۰/۲۹	-۴/۷۷	۰/۰۰۱
تحریف‌های شناختی بین فردی به سبک حل تعارض ملزم شده	۰/۵۴	۰/۱۰	۰/۳۰	۵/۰۲	۰/۰۰۱
دشواری تنظیم هیجان به سبک حل تعارض یکپارچه	-۰/۴۹	۰/۱۱	-۰/۲۸	-۴/۳۸	۰/۰۰۱
دشواری تنظیم هیجان به سبک حل تعارض اجتنابی	۰/۵۷	۰/۱۴	۰/۲۷	۴/۱۷	۰/۰۰۱
دشواری تنظیم هیجان به سبک حل تعارض مسلط	۰/۵۶	۰/۱۴	۰/۲۶	۴/۰۰	۰/۰۰۱
دشواری تنظیم هیجان به سبک حل تعارض مصالحه	-۰/۵۷	۰/۰۹	-۰/۳۲	-۵/۳۲	۰/۰۰۱
دشواری تنظیم هیجان به سبک حل تعارض ملزم شده	۰/۵۶	۰/۱۱	۰/۲۴	۳/۶۶	۰/۰۰۶
سبک حل تعارض یکپارچه به انسجام خانواده	۰/۷۹	۰/۰۳	۰/۴۱	۸/۳۴	۰/۰۰۱
سبک حل تعارض اجتنابی به انسجام خانواده	-۰/۶۸	۰/۰۶	-۰/۳۷	-۷/۸۸	۰/۰۰۱
سبک حل تعارض مسلط به انسجام خانواده	-۰/۶۱	۰/۰۸	-۰/۳۵	-۶/۸۹	۰/۰۰۱
سبک حل تعارض مصالحه به انسجام خانواده	۰/۷۴	۰/۰۲	۰/۴۴	۹/۰۴	۰/۰۰۱
سبک حل تعارض ملزم شده به انسجام خانواده	-۰/۵۵	۰/۱۱	-۰/۲۹	-۴/۷۸	۰/۰۰۱
سبک حل تعارض یکپارچه به انطباق خانواده	۰/۶۸	۰/۰۵	۰/۳۸	۷/۹۱	۰/۰۰۱
سبک حل تعارض اجتنابی به انطباق خانواده	-۰/۵۶	۰/۰۷	-۰/۳۴	-۶/۶۶	۰/۰۰۱
سبک حل تعارض مسلط به انطباق خانواده	-۰/۵۸	۰/۰۸	-۰/۳۳	-۶/۴۲	۰/۰۰۱
سبک حل تعارض مصالحه به انطباق خانواده	۰/۶۰	۰/۰۶	۰/۳۴	۶/۸۹	۰/۰۰۱
سبک حل تعارض ملزم شده به انطباق خانواد	-۰/۵۵	۰/۱۰	-۰/۳۰	-۵/۰۶	۰/۰۰۱

همان‌طور که نتایج جدول فوق نشان می‌دهد، تمامی ضرایب مسیرهای مستقیم تحریف‌های شناختی بین فردی و دشواری در تنظیم هیجان با میانجی‌گری سبک‌های حل تعارض در قالب یک مدل پیش‌بینی‌کننده انسجام و انطباق خانواده در زوجین متعارض هستند. برای برآورد و تعیین معناداری مسیرهای غیرمستقیم مدل نهایی از روش بوت‌استرپ^۱ ماکرو^۲ در دستور کامپیوتری پریچر و هیز در محیط نرم افزار SPSS^{۲۲} و همان‌طور که نتایج جدول فوق نشان می‌دهد، تمامی ضرایب مسیرهای مستقیم تحریف‌های شناختی بین فردی و دشواری تنظیم هیجان به سبک‌های حل تعارض، انسجام و انطباق خانواده در سطح $p < ۰/۰۱$ معنی‌دار هستند. به‌علاوه، تمامی ضرایب مسیرهای مستقیم سبک‌های حل تعارض به انسجام و انطباق خانواده نیز در سطح $p < ۰/۰۱$ معنی‌دار بودند.

^۲ Macro^۱ Bootstrapping

استفاده گردید. بوت استرپ یکی از روش‌های باز نمونه‌گیری است که با جایگزینی از یک نمونه به دست می‌آید. به عبارت دیگر نمونه‌گیری از یک نمونه است. از این روش می‌توان هم در زمانی که توزیع نمونه از لحاظ نرمال بودن مشخص است و هم در زمانی که نرمال بودن توزیع نمونه مشخص نیست استفاده کرد. سطوح اطمینان برای فواصل اطمینان ۰/۹۵ و تعداد نمونه‌گیری مجدد بوت‌استرپ ۲۰۰۰ در نظر گرفته شد.

جدول ۴. برآورد مسیرهای غیرمستقیم تحریف‌های شناختی بین فردی به انسجام و انطباق با استفاده بوت استرپ

مسیر غیرمستقیم	داده	بوت	سوگیری	خطای استاندارد	حد پایین (سطح اطمینان ۰/۹۵)	حد بالا (سطح اطمینان ۰/۹۵)
تحریف‌های شناختی بین فردی به انسجام خانواده از طریق سبک حل تعارض یکپارچه	۰/۰۲۸۲	۰/۰۲۸۱	۰/۰۰۲۶	۰/۰۰۸۱	۰/۰۶۷۶	۰/۱۱۷۳
تحریف‌های شناختی بین فردی به انسجام خانواده از طریق سبک حل تعارض اجتنابی	-۰/۰۵۲۶	-۰/۰۵۱۸	-۰/۰۰۲۸	۰/۰۱۱۷	-۰/۱۱۰۸	-۰/۰۰۹۷
تحریف‌های شناختی بین فردی به انسجام خانواده از طریق سبک حل تعارض مسلط	-۰/۰۲۶۷	-۰/۰۲۶۱	-۰/۰۰۱۱	۰/۰۰۸۲	-۰/۰۴۸۱	-۰/۰۰۱۷
تحریف‌های شناختی بین فردی به انسجام خانواده از طریق سبک حل تعارض مصالحه	۰/۰۳۲۳	۰/۰۳۳۸	۰/۰۱۰۱	۰/۰۰۸۹	۰/۰۱۰۲	۰/۰۳۹۲
تحریف‌های شناختی بین فردی به انسجام خانواده از طریق سبک حل تعارض ملزم شده	-۰/۰۱۱۵	-۰/۰۱۲۶	-۰/۰۲۰۷	۰/۰۲۸۲	-۰/۱۸۱۹	-۰/۰۸۶۱
تحریف‌های شناختی بین فردی به انطباق خانواده از طریق سبک حل تعارض یکپارچه	۰/۰۴۱۸	۰/۰۴۰۱	۰/۰۰۱۹	۰/۰۲۴۴	۰/۰۰۲۱	۰/۱۱۸۲
تحریف‌های شناختی بین فردی به انطباق خانواده از طریق سبک حل تعارض اجتنابی	-۰/۰۱۲۵	-۰/۰۱۴۳	-۰/۰۰۹۷	۰/۰۱۸۲	-۰/۰۸۶۵	-۰/۰۴۲۹
تحریف‌های شناختی بین فردی به انطباق خانواده از طریق سبک حل تعارض مسلط	-۰/۰۶۶۰	-۰/۰۶۵۸	۰/۰۰۰۲	۰/۰۰۹۱	-۰/۲۴۰۱	-۰/۱۰۱۹
تحریف‌های شناختی بین فردی به انطباق خانواده از طریق سبک حل تعارض مصالحه	۰/۰۱۷۷	۰/۰۱۸۹	۰/۰۰۵۸	۰/۰۱۹۲	۰/۰۱۵۲	۰/۰۸۲۷
تحریف‌های شناختی بین فردی به انطباق خانواده از طریق سبک حل تعارض ملزم شده	-۰/۰۲۲۵	-۰/۰۱۷۳	-۰/۰۱۹۰	۰/۰۲۰۲	-۰/۰۷۲۰	-۰/۰۳۶۱

همان‌طور که نتایج جدول فوق نشان می‌دهد، تمامی ضرایب مسیرهای غیرمستقیم تحریف‌های شناختی بین فردی به انسجام و انطباق خانواده از طریق سبک‌های حل تعارض در سطح $p < ۰/۰۵$ معنی‌دار هستند. بدین معنی که سبک‌های حل تعارض یکپارچه و مصالحه توانسته‌اند تأثیر تحریف‌های

دوره اول، شماره اول

شناختی بین فردی بر افزایش انسجام و انطباق خانواده را خنثی کنند، در حالی که سبک‌های حل تعارض اجتنابی، مسلط و ملزم‌شده تأثیر تحریف‌های شناختی بین فردی بر افزایش انسجام و انطباق خانواده را تشدید کرده بودند.

جدول ۵. برآورد مسیرهای غیرمستقیم دشواری در تنظیم هیجان به انسجام و انطباق با استفاده بوت استرپ

مسیر غیرمستقیم	داده	بوت	سوگیری	خطای استاندارد	حد پایین (سطح اطمینان ۰/۹۵)	حد بالا (سطح اطمینان ۰/۹۵)
دشواری در تنظیم هیجان به انسجام خانواده از طریق سبک حل تعارض یکپارچه	۰/۰۲۹۴	۰/۰۲۴۷	۰/۰۰۳۱	۰/۰۰۹۱	۰/۰۳۷۱	۰/۲۸۹۱
دشواری در تنظیم هیجان به انسجام خانواده از طریق سبک حل تعارض اجتنابی	-۰/۰۴۳۱	-۰/۰۳۱۲	-۰/۰۰۲۳	۰/۰۱۲۳	-۰/۰۹۶۱	-۰/۰۱۲۱
دشواری در تنظیم هیجان به انسجام خانواده از طریق سبک حل تعارض مسلط	-۰/۰۴۸۱	-۰/۰۴۴۲	-۰/۰۰۸۱	۰/۰۰۳۱	-۰/۱۲۸۱	-۰/۰۱۸۲
دشواری در تنظیم هیجان به انسجام خانواده از طریق سبک حل تعارض مصالحه	۰/۰۳۸۷	۰/۰۳۲۸	۰/۰۰۹۹	۰/۰۰۸۹	۰/۱۸۲۱	۰/۰۸۲۳
دشواری در تنظیم هیجان به انسجام خانواده از طریق سبک حل تعارض ملزم شده	-۰/۰۰۱۸	-۰/۰۱۲۹	-۰/۱۱۲۴	۰/۱۲۹۱	-۰/۱۹۳۸	۰/۰۶۹۳
دشواری در تنظیم هیجان به انطباق خانواده از طریق سبک حل تعارض یکپارچه	۰/۰۶۴۱	۰/۰۸۲۱	۰/۰۰۸۷	۰/۰۰۷۶	۰/۰۸۳۱	۰/۲۱۰۰
دشواری در تنظیم هیجان به انطباق خانواده از طریق سبک حل تعارض اجتنابی	-۰/۰۸۱۱	-۰/۰۸۱۲	۰/۰۰۰۹	۰/۰۰۸۴	-۰/۱۹۹۹	-۰/۱۵۹۱
دشواری در تنظیم هیجان به انطباق خانواده از طریق سبک حل تعارض مسلط	-۰/۰۷۲۹	-۰/۰۶۹۳	-۰/۰۱۲۱	۰/۰۰۹۳	-۰/۱۵۹۸	-۰/۰۱۳۳
دشواری در تنظیم هیجان به انطباق خانواده از طریق سبک حل تعارض مصالحه	۰/۰۲۱۱	۰/۰۲۰۲	۰/۰۰۹۱	۰/۰۱۲۰	۰/۰۱۲۸	۰/۱۹۲۱
دشواری در تنظیم هیجان به انطباق خانواده از طریق سبک حل تعارض ملزم شده	-۰/۰۰۸۲	-۰/۰۲۴۱	-۰/۱۲۸۱	۰/۱۲۰۲	-۰/۰۷۲۰	۰/۱۰۳۱

همان‌طور که نتایج جدول فوق نشان می‌دهد، به استثنای ضرایب مسیرهای غیرمستقیم دشواری در تنظیم هیجان به انسجام و انطباق خانواده از طریق سبک حل تعارض ملزم‌شده ($p > ۰/۰۵$)، تمامی ضرایب مسیرهای غیرمستقیم دشواری در تنظیم هیجان به انسجام و انطباق خانواده از طریق سبک‌های حل تعارض در سطح $p < ۰/۰۵$ معنی‌دار بودند. بدین معنی که سبک‌های حل تعارض یکپارچه و مصالحه توانسته‌اند تأثیر دشواری در تنظیم هیجان بر افزایش انسجام و انطباق خانواده را خنثی کنند، در حالی که سبک‌های حل تعارض اجتنابی و ملزم‌شده تأثیر دشواری در تنظیم هیجان بر افزایش انسجام و انطباق خانواده را تشدید کرده بودند.

لازم به ذکر است که اگر حد بالا و پایین مسیرهای غیرمستقیم در روش بوت استرپ صفر را در بر نگیرد حاکی از معنی دار بودن مسیر غیرمستقیم بین متغیرها می باشد. ولی اگر حد بالا و پایین مسیرهای غیرمستقیم در روش بوت استرپ صفر را در بر بگیرد، حاکی از معنی دار نبودن مسیرهای غیرمستقیم بین متغیرها می باشد.

بحث و نتیجه گیری

نتایج نشان دادند تحریف های شناختی بین فردی، دشواری تنظیم هیجان و سبک های حل تعارض در پیش بینی انطباق و انسجام خانواده نقش دارند. در این راستا، نتایج نشان داد تحریف های شناختی بین فردی به طور مستقیم انسجام و انطباق خانواده در زوجین متعارض را پیش بینی می کند. این یافته با نتایج معراجی و همکاران (۱۳۹۹) که در بررسی نقش سلامت معنوی و تحریف های شناختی در پیش بینی سازگاری زناشویی و انسجام خانواده نشان دادند که متغیرهای «سلامت معنوی» و «تحریف های شناختی» توانایی پیش بینی سازگاری زناشویی و انسجام خانواده را دارند، همسو است (Meraji et al., 2022). قاسمی ورنیاب و همکاران (۱۳۹۹) نیز در ارائه مدل ساختاری تعهد زناشویی بر اساس بلوغ عاطفی با میانجی گری صمیمیت و تحریف های شناختی بین فردی گزارش کردند که تحریف های شناختی بین فردی نیز بر تعهد زناشویی به طور مستقیم اثر می گذارد (Ghasemi Verniab et al., 2020). فاتحی و کجویی (۱۳۹۹) در بررسی رابطه باورهای ارتباطی غیرمنطقی و دلزدگی زناشویی با در نظر گرفتن نقش میانجیگر راهبردهای سازش نایافته تنظیم شناختی هیجان نشان دادند که باورهای ارتباطی و راهبردهای تنظیم شناختی هیجان بر کیفیت و ثبات زندگی زوج ها نقش مهم و تاثیرگذاری دارند (Fatehi & Kachouei, 2020) چراکه کمبودهای موجود در کفایت های عاطفی و هیجانی زوجین در کنار باورهای

نادرست می تواند مانعی برای برقراری روابط صمیمی و درک صحیح احساسات و کاهش رضایتمندی زوجین شود.

دشواری در تنظیم هیجان به طور مستقیم انسجام و انطباق خانواده در زوجین متعارض را پیش بینی می کند. این یافته با نتایج پژوهش محمدی پور و اولادی (۱۴۰۱) که در بررسی نقش کیفیت زندگی زناشویی و دشواری در تنظیم هیجان زوجین در پیش بینی تعهد زناشویی نشان دادند کیفیت زندگی زناشویی و دشواری تنظیم هیجان با تعهد زناشویی رابطه معنادار دارند و همچنین ۴۵ درصد از واریانس تعهد زناشویی را تبیین می کنند، همسو می باشد (Mohammadipour & Oladi, 2022). یحیی پور و همکاران (۱۴۰۰) نیز در بررسی روابط ساختاری بین دشواری در تنظیم هیجان و بهزیستی روانشناختی با خرسندی زناشویی در زنان گزارش کردند که بین دشواری در تنظیم هیجان با خرسندی زناشویی زنان رابطه منفی مشاهده گردیده شد. علاوه بر این بین دشواری در تنظیم هیجان و بهزیستی روانشناختی زنان رابطه منفی وجود دارد (Yahyapour et al., 2021). بنابراین به منظور جلوگیری از احساسات منفی و افزایش بهزیستی روانشناختی، مهارت های تنظیم هیجانات منفی به زوجین آموزش داده شود تا خرسندی زناشویی در آنها افزایش یابد. فلورین و پاسارلو (۲۰۱۹) نیز گزارش کردند که سطوح بالاتری از توانایی های تنظیم هیجان بین فردی علائم کمتری از اختلال سازگاری پریشانی را در زوجین پیش بینی می کند (Florea & Păsăreanu, 2019).

تحریف های شناختی بین فردی و دشواری در تنظیم هیجان با میانجی گری سبک های حل تعارض در قالب یک مدل پیش بینی کننده انسجام و انطباق خانواده در زوجین متعارض هستند. این یافته به طور کلی با نتایج پژوهش نوروژی و همکاران (۱۳۹۹) همسو است که در بررسی رابطه بین سبک های حل تعارض، بهزیستی روانشناختی و ثبات ازدواج نشان دادند سبک سلطه گرانه به صورت مثبت؛ و سبک های یکپارچه، اجتنابی و بهزیستی

روان‌شناختی به صورت منفی بی‌ثباتی ازدواج را پیش بینی می‌کند. ضرایب مسیر غیرمستقیم نشان داد بین سبک سلطه‌گرانه و بی‌ثباتی ازدواج رابطه مثبت، بین سبک یکپارچه و مصالحه‌ای و بی‌ثباتی ازدواج رابطه منفی وجود دارد و بهزیستی روان‌شناختی رابطه بین سبک یکپارچه، مصالحه‌ای؛ و سلطه‌گرانه با بی‌ثباتی ازدواج را میانجی‌گری می‌کند. بنابراین، سبک‌های حل تعارض افراد و بهزیستی روان‌شناختی آنان می‌تواند متغیرهای موثری برای سنجش و پیش‌بینی ثبات ازدواج باشد. زورلولار و اوزر (۲۰۲۲) در پژوهشی تحت عنوان بررسی رابطه بین حساسیت پردازش حسی و رضایت از رابطه: نقش میانجی عاطفه منفی و سبک‌های حل تعارض به این نتیجه رسیدند که عاطفه منفی و سبک‌های حل تعارض منفی بدون توجه به محیط کودکی، واسطه ارتباط بین حساسیت پردازش حسی و رضایت در یک رابطه است (Zorlular & Uzer, 2022).

در تبیین این یافته قابل ذکر است براساس نظر بک (۱۹۷۹) قابل ذکر است تحریف‌های شناختی غلط نسبت به روابط زناشویی و خطاهای شناختی موجب آشفتگی و نارضایتی در روابط بین زوجین می‌گردد. این نوع خطاها موجب تشدید آشفتگی روابط بین زوجین به ویژه در هنگام مشاجرات می‌شود که این عامل انسجام و انطباق زناشویی آنان را کاهش می‌دهد. شناخت‌های منفی از ثبات خاصی برخوردارند و این ویژگی موجب می‌شود که فرد از این موضوع منفی به طور مداوم پیروی کند. این افکار منفی هستند؛ زیرا به هیجانها و واکنش‌های منفی در فرد منجر می‌شوند و خودآیند هستند؛ چراکه به سرعت و بدون تلاش آگاهانه به ذهن خطور می‌کنند حتی ممکن است فرد در آن لحظه نسبت به این افکار آگاه نباشد (Beck, 1979). سرعت خطور این افکار به ذهن مانع بررسی انتقادی بلافاصله این افکار می‌شود و بدین روی ممکن است این افکار را منطقی تر از آنچه هستند، ادراک کند. هیجان‌ات نقش مهمی در جنبه‌های مختلف زندگی نظیر سازگاری با تغییرات زندگی و رویدادهای

تندگی را ایفا می‌کنند. دشواری در تنظیم هیجان‌ات موجب می‌شود شخص همیشه در یک حالت ناآرام و آشفته و هیجانی قرار گیرد و موجبات تجربیات منفی هیجانی شخص می‌شود (Gross, 2013). وقتی که احساسات مردم دچار بی‌نظمی می‌شود آن‌ها احساس از دست دادن کنترل را گزارش می‌دهند آن‌ها مستعد انجام و گفتن چیزهایی هستند که در حالت عادی انجام نخواهند داد. پس می‌توان گفت که افرادی که این حالت را گزارش می‌کنند در زندگی زناشویی دارای انسجام بالایی نیستند. پس در نتیجه تنظیم بودن هیجان‌ات، می‌توان رضایت و انطباق زناشویی بالایی را از زوجین انتظار داشت. سبک‌های حل تعارض با توانایی تحلیل شرایط، ایجاد تعاملات سازنده و غیر سازنده ارتباط دارند. با توجه به خصوصیات هر سبک در حل تعارض می‌توان گفت سبک یکپارچه مستلزم مشارکت هر دو فرد در به دست آوردن راه حل مناسب برای حل تعارض است و ویژگی مهم آن اهمیت دادن به خود و همسر است، در واقع ایجادکننده روحیه اتحاد و همبستگی بین همسران برای حل مشکل به وجود آمده است. استفاده از سبک مصالحه شباهت بسیار زیادی نیز با سبک یکپارچه دارد، ولی شدت مشارکت و اتحاد و اهمیت به خود و همسر در سبک مصالحه نسبت به سبک یکپارچه کمتر است، ولی همچنان باعث ایجاد راه حل سازنده شده و از عواقب منفی حل نشدن تعارض در رابطه همسران جلوگیری می‌کند. در نهایت تعارض حل نشده می‌تواند منجر به سردی روابط و کاهش انسجام و انطباق خانواده شود. همچنین یکی از سبک‌های مورد استفاده همسران در حل تعارض زناشویی استفاده از سبک ملزم شده است که ویژگی آن اهمیت پایین به خود و اهمیت بالا به دیگران است و فرد همیشه در تلاش است در تعارض‌ها همسر خود را راضی نگه دارد و عدم ابراز وجود در این سبک یکی از ویژگی‌های اصلی این سبک است که به صورت مثبت و با مرور زمان باعث ایجاد عواطف منفی در فرد و ایجاد عدم وابستگی عاطفی همسران به یکدیگر و در نتیجه دلسردی و به مرور زمان عدم انسجام در

خانواده خواهد شد. تجربه‌های موفقیت در حل تعارض به مرور زمان احساس امنیت خاطر نسبت به واکنش‌های همسر و امید به یافتن راه‌حل مفیدی را در فرد ایجاد و دیدگاه زوجین را به یکدیگر نزدیک می‌نماید. این احساس امنیت، دیدگاه فهمی و تعامل سازنده، بستری از انسجام و انطباق در خانواده همراه با کاهش تعارضات برای رابطه ایجاد می‌کند. لذا گرچه تعارض معمولاً به شکل منفی در نظر گرفته می‌شود اما می‌تواند به‌طور مثبت، هم به کیفیت روابط زوجین و هم به رشد شخصی افراد کمک کند و این زمانی است که بتوان با شیوه‌های صحیح و کارآمد به حل تعارض پرداخت.

باید اذعان کرد که پژوهش حاضر مانند هر پژوهشی، محدودیت‌هایی داشت که از جمله محدودیت‌های پژوهش حاضر، جامعه آماری آن بود که تنها شامل زنان و مردان متأهل مراجعه کننده به مراکز مشاوره و روانشناسی مناطق ۱ تا ۵ شهر تهران در سال ۱۴۰۲ را در بر می‌گرفت؛ پیشنهاد می‌شود جهت افزایش گستره تعمیم‌پذیری یافته‌ها، مشابه این پژوهش در نمونه‌های گسترده‌تر و زوجین غیرمتعارض و ساکن شهرهای دیگر نیز تکرار گردد. از دیگر محدودیت‌ها میتوان به عدم تمایل به پاسخگویی صادقانه به پرسشنامه‌ها به علت تابوهای فرهنگی در زمینه افشای اطلاعات زندگی زناشویی علی‌رغم متذکر شدن محرمانگی اطلاعات اشاره کرد. این نکته را باید افزود که عواملی مانند حضور و عدم حضور یکی از والدین در خانواده، شغل، سطح تحصیلات و وضعیت اجتماعی-اقتصادی در کنترل پژوهشگر نبود. استفاده از طرح همبستگی به داده‌های جمع آوری شده در مقطعی از زمانی بستگی دارد و مانع دستیابی به تفسیرهای علیتی دقیق می‌شود.

به منظور افزایش میزان تعمیم‌پذیری نتایج پیشنهاد می‌شود علاوه بر استفاده از روش‌های نمونه‌گیری تصادفی، پژوهش‌های مشابهی نیز در نمونه‌های دیگر و با ویژگی‌های جمعیت‌شناختی متفاوت در استان‌های دیگر اجرا شود. همچنین مطلوب است که به روابط متغیرهای پژوهش در زوجین به طور

توانمان (زن و شوهر) پرداخته شود. پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی به مسائلی مانند وضعیت اجتماعی-اقتصادی، شغل و سطح تحصیلات توجه بیشتری شود. علاوه‌براین پیشنهاد می‌شود برای افزایش روایی سازه پژوهش، همزمان با اجرای پرسشنامه از آزمودنی‌ها مصاحبه نیز به عمل آید. در نهایت پیشنهاد می‌شود از روش آزمایشی برای تعیین عوامل اثرگذار بر انسجام و انطباق خانواده استفاده شود تا با اطمینان بیشتری از روابط علی بین این متغیرها با سوء مصرف مواد صحبت کرد. و در راستای نتایج این پژوهش توصیه می‌شود با توجه به رابطه معنی‌دار تحریف‌های شناختی بین‌فردی، دشواری در تنظیم هیجان و سبک‌های حل تعارض با انسجام و انطباق خانواده در زوجین متعارض پیشنهاد می‌شود برای ارتقاء سطح انسجام و انطباق در خانواده زوجین متعارض، دوره‌های آموزشی مبتنی بر شناخت درمانی، تنظیم هیجان و مهارت‌های حل تعارض تشکیل شود تا علاوه بر اینکه تحریف‌های شناختی زوجین در روابط بین‌فردی‌شان با همسر و خانواده کاهش یابد، راهبردهای سازگارانه تنظیم هیجان شکل گرفته و سبک‌های سازگارانه حل تعارض (یکپارچه و مصالحه) افزایش یابد، انسجام و انطباق در خانواده آنان نیز افزایش یابد تا کارآمدی‌شان در زندگی زناشویی بهبود یابد.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

حمایت مالی

این پژوهش حامی مالی نداشته است.

موازین اخلاقی

در انجام این پژوهش تمامی موازین و اصول اخلاقی رعایت گردیده است.

مشارکت نویسندگان

- Ghasemi Verniab, B., Rahmani, A., Zarbakhsh Bahri, M. R., & Abolghasemi, S. (2020). *Presenting a structural model of marital commitment based on emotional maturity with the mediation of intimacy and interpersonal cognitive distortions*. <https://www.noormags.ir/view/en/articlepage/1822247>
- Ghezelseflo, M., Navabinezhad, S., Rostami, M., & Parsakia, K. (2023). The Effectiveness of Emotional Freedom Techniques on Reducing Symptoms of Post-Traumatic Stress Disorder Among Women Affected by Marital Infidelity. *Psychology of Woman Journal*, 4(4), 92-101. <https://doi.org/10.61838/kman.pwj.4.4.11>
- Gratz, K. L., & Roemer, L. (2004). Multidimensional assessment of emotion regulation and dysregulation: Development, factor structure, and initial validation of the difficulties in emotion regulation scale. *Journal of psychopathology and behavioral assessment*, 26, 41-54. <https://doi.org/10.1023/B:JOBA.0000007455.08539.94>
- Gross, J. J. (2013). *Handbook of emotion regulation*. Guilford publications. [https://books.google.com/books?hl=en&lr=&id=hcgBAGAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP1&dq=Gross,+J.+J.+\(2013\).+Handbook+of+emotion+regulation,+Guilford+publications.+%09&ots=ciN512WxbQ&sig=6OkxX-eEE0p-zrkACA6lgG_JdXs](https://books.google.com/books?hl=en&lr=&id=hcgBAGAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP1&dq=Gross,+J.+J.+(2013).+Handbook+of+emotion+regulation,+Guilford+publications.+%09&ots=ciN512WxbQ&sig=6OkxX-eEE0p-zrkACA6lgG_JdXs)
- Hosseini, M., Rasouli, M., Nazari, A. M., & Khakpour Chenari, I. (2013). *The relationship between family of origin health and constructive and unconstructive conflict resolution styles with marital intimacy: Examining the mediating role of marital justice*. https://www.sid.ir/fa/VEWSSID/J_pdf/6011713920305.pdf
- Iordachescu, D. A., Gica, C., Vladislav, E. O., Panaitescu, A. M., Peltecu, G., Furtuna, M. E., & Gica, N. (2021). Emotional disorders, marital adaptation and the moderating role of social support for couples under treatment for infertility. *Ginekologia Polska*, 92(2), 98-104. <https://doi.org/10.5603/GP.a2020.0173>
- Kermani, A., Rahimi, S., Fanoudi, H., & Narimani, M. (2021). *Tendency to risky behaviors in adolescent boys: The predictive role of maladaptive cognitive emotion regulation strategies and interpersonal cognitive distortion*. <https://frooyesh.ir/article-1-2957-fa.html>
- Keshavarz Afshar, H., Saffari Fard, R., Hosseini, M., & Hodhod, Z. (2018). *Designing and testing a model of family relationship quality and social anxiety with the mediating role of family cohesion*. <https://www.sid.ir/paper/44555/fa>
- Mahmoudzadeh Marghi, A., Miraskandari, F., & Farbod, M. S. (2021). Structural equation modeling of tendency to divorce with emphasis on communication skills, conflict resolution, and marital problem-solving. *Research in Behavioral Sciences*, 19(1), 35-44. <https://doi.org/10.52547/rbs.19.1.35>
- Mazloun, M., Yaghoubi, H., & Mohammadkhani, S. (2014). *The relationship between metacognitive beliefs and difficulty in emotion regulation with post-traumatic stress disorder*. <https://www.sid.ir/paper/508772/fa>
- Meraji, N., Akhlaghi Fard, M., & Tari Moradi, A. (2022). *The role of spiritual health and cognitive distortions in predicting marital adjustment and family cohesion*. <https://www.noormags.ir/view/en/articlepage/2024927>
- Mohammadipour, M., & Oladi, Z. (2022). *Investigating the role of marital quality of life and difficulty in emotion regulation of couples in predicting marital commitment*. <https://www.noormags.ir/view/en/articlepage/2046151>

این مقاله مستخرج از رساله دکتری است. در نگارش این مقاله تمامی نویسندگان نقش یکسانی ایفا کردند.

تشکر و قدردانی

از تمامی کسانی که در طی مراحل این پژوهش به حاضر یاری رساندند تشکر و قدردانی می‌گردد.

References

- Beck, A. T. (1979). *Cognitive therapy of depression*. Guilford press. https://www.guilford.com/excerpts/whisman.pdf?srsltid=AfmBOop_Rn3wcElyVWP_C2kHqNHakEd3dZfNrSeOoU9mm4L4vEx9Ce1
- Black Burn, I. M., & Eunson, K. M. (1989). A content analysis of thoughts and emotions elicited from depressed patients during cognitive therapy. *British Journal of Medical Psychology*, 62(1), 23-33. <https://doi.org/10.1111/j.2044-8341.1989.tb02807.x>
- Borza, L. (2017). Cognitive-behavioral therapy for generalized anxiety. *Dialogues Clin Neurosci*, 19(2), 203-208. <https://doi.org/10.31887/DCNS.2017.19.2/lborza>
- Bradizza, C. M., Brown, W. C., Rusczyk, M. U., Dermen, K. H., Lucke, J. F., & Stasiewicz, P. R. (2018). Difficulties in emotion regulation in treatment-seeking alcoholics with and without cooccurring mood and anxiety disorders. *Addictive behaviors*, 80, 6-13. <https://doi.org/10.1016/j.addbeh.2017.12.033>
- Chukwuorji, J. C., Nweke, A., Iorfa, S. K., Lloyd, C. J., Effiong, J. E., & Ndukaihe, I. L. (2020). Distorted cognitions, substance use and suicide ideation among gamblers: A moderated mediation approach. *International journal of mental health and addiction*, 1-12. <https://doi.org/10.1007/s11469-020-00232-0>
- Ellis, A. (2003). The nature of disturbed marital interaction. *Journal of Rational-Emotive & Cognitive-Behavior Therapy*, 21(3-4), 147-153. <https://doi.org/10.1023/A:1025825725522>
- Farahmand, M., & Rezvani, Z. (2019). *The role of family structure on its function in monogamous and polygamous families*. <https://www.sid.ir/paper/155013/fa>
- Fatehi, N., & Kachouei, M. (2020). *The relationship between irrational communication beliefs and marital burnout: The mediating role of maladaptive cognitive emotion regulation strategies*. https://journals.mums.ac.ir/article_17721_a8edc80d98972f9e93f413bbefa477c0.pdf
- Fincham, F. D., Bradbury, T. N., & Scott, C. K. (1990). Cognition in marriage. In (pp. 118-149). The Guilford Press. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0962184905800708>
- Florean, I., & Păsărelu, C. (2019). Interpersonal emotion regulation and cognitive empathy as mediators between intrapersonal emotion regulation difficulties and couple satisfaction. *Journal of Evidence Based Psychotherapies*, 19(2), 119-134. <https://doi.org/10.24193/jebp.2019.2.17>

- Young, K. S., Sandman, C. F., & Craske, M. G. (2019). Positive and Negative Emotion Regulation in Adolescence: Links to Anxiety and Depression. *Brain Sciences*, 9(4), 76. <https://doi.org/10.3390/brainsci9040076>
- Zorlular, M., & Uzer, T. (2022). Investigating the relationship between sensory processing sensitivity and relationship satisfaction: mediating roles of negative affectivity and conflict resolution style. *Curr Psychol*. <https://doi.org/10.1007/s12144-022-03796-3>
- Mohammadpanah Ardakan, A., Arianpour, H. R., Faroughi, P., & Karimi Dooraki, P. S. (2020). *The effectiveness of emotion regulation on psychological capital and conflict resolution techniques in mothers with children with physical-motor disabilities*. <https://www.sid.ir/paper/398070>
- Navabinejad, S., Rostami, M., & Parsakia, K. (2024). Influences of Family Structure and Intimacy on Emotional Divorce: A Cross-Sectional Analysis. *Journal of Psychosociological Research in Family and Culture*, 2(1), 23-30. <https://doi.org/10.61838/kman.jprfc.2.1.5>
- Pirzadeh, S., & Parsakia, K. (2023). A Comparative Study of Family Structure (Cohesion and Flexibility) and Functioning in People with and without Drug Abuse. *International Journal of Body, Mind & Culture*, 10(1), 82-89. <https://doi.org/10.22122/ijbmc.v10i1.278>
- Rahim, M. A. (1983). A measure of styles of handling interpersonal conflict. *Academy of Management journal*, 26(2), 368-376. <https://doi.org/10.2307/255985>
- Rajaeifard, M., & Mohammadi, M. (2017). Investigating the relationship between marital conflict and attitude towards infidelity in married students of Islamic Azad University, Shiraz Branch. <https://en.civilica.com/doc/751345/>
- Razmgar, M., & Asghari Ebrahimabad, M. J. (2020). The role of conflict resolution styles in predicting the quality of life of married women with the mediation of self-control. *Woman and Society*, 11(44), 71-92. https://jzvj.marvdasht.iau.ir/article_4492.html
- Safarnia, A., & Hooshmandi, R. (2021). The effectiveness of pluralistic family communication pattern training on marital satisfaction of women with premenstrual syndrome (PMS). *Counseling Research*, 20(78), 30-52. <https://doi.org/10.18502/qjcr.v20i78.6781>
- Sheikh Esmaeili, D., Hojjatkhah, M., Morovati, F., Hatamian, P., & Mesbah, I. (2019). Predicting stress, anxiety, and depression in adolescents based on marital forgiveness and family cohesion. *Iranian Journal of Nursing Research*, 14(4), 43-49. <https://www.magiran.com/paper/2046551>
- Thompson, R. A. (1994). Emotion regulation: A theme in search of definition. *Monographs of the Society for Research in Child Development*, 59, 25-52. <https://doi.org/10.2307/1166137>
- Wang, Z., Jex, S. M., Peng, Y., Liu, L., & Wang, S. (2019). Emotion regulation in supervisory interactions and marital wellbeing: A spillover-crossover perspective. *Journal of occupational health psychology*, 24(4), 467-481. <https://doi.org/10.1037/ocp0000150>
- Yahyapour, Z., Homayouni, A., & Majidi Yaichi, N. (2021). *Structural relationships between difficulty in emotion regulation and psychological well-being with marital satisfaction in women*. <https://www.academia.edu/download/81557460/5.pdf>
- Yavari, Y., Khoshakhlagh, H., & Sharbafchizadeh, M. R. (2022). *Investigating the effectiveness of emotion regulation psychotherapy on self-blame, distress tolerance, self-conscious affect, and conflict resolution styles of cancer patients in Isfahan in 2019*. <https://npwjm.ajaums.ac.ir/article-1-889-en.html>
- Ye, B., Lei, X., & Yang, J. (2021). Family cohesion and social adjustment of chinese university students: the mediating effects of sense of security and personal relationships. *Curr Psychol*, 40, 1872-1883. <https://doi.org/10.1007/s12144-018-0118-y>